

**Mesačník Základnej školy
Ulica Vajanského 2844/47, Lučenec**

Ročník: XIV.

Školský rok 2014/2015

apríl

Č. 8

Deň Zeme

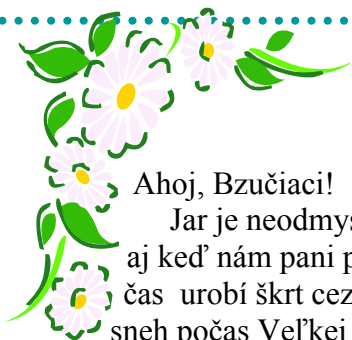

Zodpovedná : Mgr. Soňa Pinžíková

Šéfredaktor: V. Sojka

**Redakčná rada: R.Belan, L.Gombalová, A.Széplakyová,
A.Veselková, T.Hájíček, J.Kašínský, A.Kováč, F.Nedbal,
N.Ondrová, M.Šulek, D.Vanzal**

Ahoj, Bzučiaci!

Jar je neodmysliteľne tu, aj keď nám pani príroda občas urobí škrt cez rozpočet / sneh počas Veľkej noci/. S príchodom jari však prichádzajú aj iné „slasti“. Doma mamky upratujú a naši učitelia „upratujú“ tiež, čo nie je až také príjemné. Naznačujú, že koniec školského roka je už na dohľad.

Ani trochu sme nezávideli deviatakom, ktorí sa 15. apríla morili s testovaním. Naopak, držali sme im mocne všetky prsty, veď nás to čaká všetkých. Ešte raz im silno stisneme palce, keď budú skladať prvé vážne skúšky vo svojom živote—prijímačky.

No a potom už s radosťou na koncoročné výlety, exkurzie a ukončenie všetkého, v tomto školskom roku začatého.

Nemôžem nespomenúť snáď najväčšiu udalosť, konferenciu, ktorou sme ukončili projekt ľudovo nazvaný „nórske fondy“.

Tak teda vyupratujme si aj my, v sebe to, čo si myslíme, že potrebuje upratovanie, aby koncoročné bilancovanie bolo prinajmenšom aspoň také ako to posledné /radšej o kúšтик lepšie/

Váš Viktor

V čísle môžete nájsť:

- *Deň učiteľov*
- *Veľká noc*
- *Deň Zeme*
- *Deviatacke testovanie*
- *Bzučo zabáva*

deň učiteľ'ov

Na Slovensku sa *Deň učiteľ'ov* slávi 28. marca ako spomienka na narodenie Jana Amosa Komenského.

Sviatok je oslavou práce všetkých pedagogických pracovníkov, ktorých práca je poslaním a zaslúžia si za svoje znalosti, trpezlivosť a obetu úctu aj poďakovanie.

Mimoriadne poďakovanie si tohto roku zaslúžili aj pedagógovia našej školy, ktorí si od primátorky mesta pani PhDr. Alexandry Pivkovej prevzali ocenenie najvyššie. Boli nimi pani učiteľ'ky Zuzana Čemanová a Lea Drozdová.

Bola medzi nimi aj naša pani riaditeľka, ktorá si na druhý deň bola prevziať vyznamenanie od ministra školstva Juraja Draxlera— medailu sv. Gorazda.

blahoželáme

Svätý Gorazd (9. – 10. storočie) bol slovenský biskup a literát. Bol žiakom sv. Cyrila a Metoda. Sv. Gorazda si za svojho nástupcu v biskupskom úrade pred svojou smrťou zvolil sv. Metod týmito slovami: *Toto je vašej zeme slobodný muž, učený dobre v latinských knihách, pravoverný.* Pri jeho voľbe vychádzal sv. Metod z pomerov v 9. storočí, ktoré delili ľudí na slobodných a poddaných. V myšlienkovom svete takéhoto prostredia nebolo možné, aby nástupcom v arcibiskupskom úrade bol niekto iný ako syn niektorého vplyvného veľkomoravského veľmoža, ktorý by mal vážnosť v očiach kniežat a mal aj ich podporu. Po smrti kráľa Svätopluka bol teda s najväčšou pravdepodobnosťou sv. Gorazd vysvätený na biskupa a povýšený na arcibiskupa Veľkej Moravy.

Ceny svätého Gorazda vo štvrtok 26. marca 2015 pedagógom odovzdal minister školstva Juraj Draxler. Za mimoriadne úspechy pri pedagogickej práci ministerstvo udelilo 17 pedagógom Veľkú medailu sv. Gorazda, Malou medailou sv. Gorazda ocenilo 25 pedagógov a ďalším 24 pedagógom udelili ďakovný list.

Pán minister Draxler na udeľovaní cien prejavil vďačnosť za nasadenie, s ktorým sa pedagógovia žiakom venujú. „Vďaka Vám sa zo žiakov stávajú kvalitní ľudia. Prostredníctvom nich napreduje celá spoločnosť. Bez vzdelaných a dobrých ľudí by bola budúcnosť Slovenska otázna,“ povedal Draxler s tým, že povolanie pedagóga patrí k najnáročnejším a vyžaduje si celého človeka.

Minister zároveň uznal, že práca pedagóga často prináša aj pocity sklamaní či nedocenení. Súčasne však vie podľa neho dať táto práca pedagógovi aj veľa radosť, keď vidí zmysluplnosť svojho snaženia v podobe úspechov a dobrého rozvoja žiakov.

za celoživotnú pedagogickú a riadiacu prácu v prospech základného školstva

Redaktori Bzučovín sa pripájajú ku gratuláciám našej pani riaditeľke. Sme radi, že práve ona prevzala toto vyznamenanie, pretože si ho zaslúži za to všetko čo pre nás a našu školu urobila. Pri tejto príležitosti ju naša redaktorka Lucia Gombalová aj vyspovedala.

Dovoľte mi, pani riaditeľka, aby som Vám v úvode v mene redakčnej rady Bzučovín zablahožerala k vysokému vyznamenananiu.

**Čitatelia Bzučovín by sa iste radi dozvedeli, čo to-
muto Vášmu oceneniu predchádzalo.**

- 1. Na čo vo svojej dlhoročnej pedagogickej praxi určite nezabudnete, čo sa Vám natrvalo vrylo do pamäti**

Nad touto prvou otázkou som rozmýšľala najviac. Veď zo 42 ročnej pedagogickej praxe mám spomienok a spomienok. Boli to určite začiatky, či to už začiatky v materskej škole alebo pred 30-timi rokmi začiatky tu na našej škole. Posledné roky som mala krásne zážitky zo spoločných stretnutí na zimných radovánkach. Prežívala som príjemné chvíle počas kultúrnych programov jednotlivých tried. Prekvapili, ale aj potešili ma umelecké výkony mnohých žiakov.

- 4. Brány našej školy opustili stovky detí. Boli medzi nimi aj mimoriadne šikovní a nadaní. Na koho ste najviac pyšná?**

Tých žiakov je naozaj veľmi veľa. Určite na tých, ktorých od roku 2000 oceňujeme ako osobnosť školy a ich mená si môžeme prečítať na galérii osobností. No spomeňme aj tých, ktorí chýbajú:

Martinka Svoreňová - pracovníčka ministerstva, Marta Jančkárová – televízna hlásateľka,

Petra Nótová – operná speváčka, Ivana Ecetová, Martina Števková, Martina Kralinská a mnohí dokázali, že sa vedú presadiť aj v zahraničí, no svoje schopnosti vedú zúročiť i na Slovensku, spomeniem aspoň Katku Hrončekovú .

- 5. Práca pedagóga je z roka na rok ťažšia a zložitejšia. Keby ste bola na chvíľu ministrom školstva, čo by ste pre uľahčenie práce kolegov presadila, čo by sa malo zmeniť?**

Neviem, či moje návrhy boli nasmerované na uľahčenie práce pedagóga, lebo moje návrhy by vo veľkej miere zmenili celý súčasný školský systém. Možno na uľahčenie by bol jeden deň v týždni, kedy učiteľ by mal priestor na pedagogickú agendu, ale s tým by súvisela práca pomocných učiteľov.

- 2. Práca s deťmi je náročná a zodpovedná, ale určite priniesla aj veselé okamžiky, spomeniete si na nejakú veselú príhodu s nimi?**

Veselých príhod som najviac zažila na rôznych vystúpeniach s našou folklórnou skupinou Zvonček. Niekedy sme mali vystúpenie ne verejnosti takmer každý mesiac. Na konci roka sme zvykli absolvovať niekoľko-dňové sústredenie a tam o veselé okamžiky nebola núdza.

- 3. Naša škola Vás má zafixovanú ako človeka, ktorý ju zmenil od základov, na každom kroku vidieť vašu „ruku“. Čo pri prestavbe a rekonštrukcii bolo najťažšie?**

Neviem si spomenúť na najťažšie, pretože mne budovanie školy prinášalo veľkú radosť. Vždy ma potešilo, keď sa nám podarilo vybaviť niečo nové pre celé obsadenie školy.

- 6. Asi každý žiak a určite aj učiteľ netrpezlivo čaká prázdniny. Kde chodíte vo chvíľach voľna Vy, kde sa Vám darí načerpať nové sily pre prácu?**

Pre mňa je veľkým relaxom pobyť v prírode, práca so zemou. V posledných rokoch nemám už ani záujem tráviť pri mori, ale doma v záhradke alebo pri dcére na chate.

7. **Čitateľské aktivity – bola Vaša myšlienka ako doviest' žiakov ku knihe. Aká bola Vaša cesta k nej, kto bol ten, kto Vás naučil mať knihu rád?**

Asi nemusím vysvetľovať, že základom schopnosti učiť sa je čítanie. Vývoj vedy a techniky však na čítanie má negatívny vplyv. V mojom detstve bol televízor neznámym pojmom. Kniha bola mojím spoločníkom každý deň. Aj moji rodičia mi pri každej príležitosti darovali knihu. Bez knihy som si nevedel predstaviť vianočné darčeky pod stromčekom. Aj v škole od 1. ročníka som si pravidelne vypožičiavala knihy zo školskej knižnice.

8. **Čo Vás naposledy oslovilo – ktorú knihu máte najradšej Vy?**

V súčasnosti sa musím priznať, že knihy čítam menej. Krásnu literatúru nahradili zákony, paragrafy a odborná literatúra. No rada siaham po historickom románe, ale i po duchovnej literatúre. Medzi moje najobľúbenejšie knihy patrí Babička od Boženy Němcovej.

9. **Všetci veľmi dobre vieme, že Vy a folklór ste neodmysliteľne spojení. Kde sú začiatky tejto Vašej lásky?**

Začiatky sú asi v detstve. Môj otec niekedy hrával ľudovky. Mal z toho obdobia mnohé fotografie, ktoré som si rada prezerala. Vždy sa mi páčil kroj, aj keď sa u nás nenosil. Vo folklóre sa skrýva bohatstvo našich predkov, ich odkaz pre mladšiu generáciu, aby sme nezabúdali na hodnoty, ktoré nám tu zanechali a je našou povinnosťou zachovať ich pre ďalšie pokolenia.

Ďakujem Vám veľmi pekne za rozhovor a na záver by som Vás poprosila o nejakú peknú myšlienku, posolstvo pre Bzučoviny i našu školu.

Vedomosti sú najväčším bohatstvom každého jedinca, ktoré sa stávajú jeho trvalou hodnotou, a preto by sme učenie nemali považovať za nutné zlo, ale radostnú činnosť pre našu ďalšiu existenciu.

S tým súvisí aj povinnosť spoločnosti vytvárať čo najlepšie podmienky pre učenie žiakov.

Veľká noc

Veľkonočné sviatky prinášajú so sebou nielen sviežu zeleň, švitorenie vtáčikov, ale i spomienky tých najstarších na veľa krásnych zvykov, obyčajov i obradov, ktoré sa k tomuto obdobiu viazali. Voda predstavovala symbol zdravia, preto pastiera, keď vyhánal stádo na prvú pašu, dievky pred každým domom vodou oblievali. Ľud nášho kraja oddávna veril v očisťujúci účinok vody.

Výpočet dátumu Veľkej noci

sa v jednotlivých cirkvách odlišuje.

Veľká noc sa podľa kresťanských cirkví slávi prvú nedeľu po prvom splne po jarnej rovnodennosti. Táto nedeľa bola ustanovená na nicejskom koncile (prvom všeobecnom) roku 325.

Ak spln pripadá na nedeľu, Veľká noc bude až nasledujúcu nedeľu. Dátum Veľkej noci sa teda môže odlišovať medzi jednotlivými rokmi až o viac ako jeden mesiac (od 22. marca do 25. apríla). Jarná rovnodennosť je „úradne“ stanovená na 21. marec podľa gregoriánskeho kalendára.

V niektorých protestantských krajinách (napríklad v Nemecku, Švédsku a Dánsku) sa ale Veľká noc slávila počas niekoľkých desaťročí 18. a 19. storočia podľa astronomickej skutočnosti.

Pravoslávne cirkvi (s výnimkou pravoslávnych cirkví vo Fínsku a v Estónsku) používajú pre výpočet dátumu Paschij uliánsky kalendár. Navyše zachovávajú kánon nicejského koncilu, že Veľká noc nesmie kolidovať so židovským sviatkom Pesach.

15. apríl 2015

deviatacke testovanie - T9

Už takmer od septembra žili naši deviatci testovaním. Chodili poctivo / niektorí/ na doučovanie, krvopotne tlačili do hláv základy matematiky i slovenského jazyka, trénovali na testoch, písomkách, ráno, popoludní. Všetko úsilie smerovalo k úspešnému napísaniu T9, pretože aj dobré výsledky /oba testy nad 90%/ im zaručovalo, že nemusia robiť prijímacie pohovory na stredné školy. V tohtoročnom testovaní sa to podarilo až trom žiakom: Filipovi Nedbalovi, Jakubovi Kašinskému a Andrejovi Paučovi—žiaci 9.A triedy. Iste sú radi, že úsilie, ktoré vynaložili im prinieslo želané ovocie.

Tohtoročné testovanie malo niekoľko zmien; v prvom rade sa posunul termín—z marca na apríl, a potom si žiaci mohli zvoliť formu testu. Ponúkla sa im možnosť písať testy na počítači. Keďže si túto formu mali možnosť aj vyskúšať, odvážlivci boli iba dvaja— Karol Sevejáni a Peter Sabó z 9.B triedy.

V čase, keď vyjde toto číslo Bzučovín už žiaci budú mať oficiálne výsledky v rukách a všetku svoju aktivitu teraz upriamia na prijímacie skúšky. My im k tomu želáme veľa úspechov

Prví a jediní dvaja odvážni, ktorí si zvolili počítačovú formu testu

Vážne tváre, vážna chvíľa, vážne rozhodnutie

Filip Nedbal bol vynikajúcim žiakom počas všetkých rokov jeho školskej dochádzky a jeho úsilie mu prinieslo ovocie v podobe výborných 100% z M a vyše 95% zo SJL a prijatie na gymnázium bez prijímačiek

Pripravila Alenka Veselková

MEDZINÁRODNÁ KONFERENCIA

V rámci projektu pod názvom: „*Environmentálna výchova zameraná na prispôsobenie sa klimatickým zmenám na ZŠ Vajanského*“ v Lučenci usporiadala naša škola na Deň Zeme medzinárodnú konferenciu. Projekt je financovaný z grantov Islandu, Lichtenštajnska a Nórska prostredníctvom Finančného mechanizmu EHP a zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky.

Táto úvodná veta sa objavila vo všetkých regionálnych periodikách. Č tomu predchádzalo?

ACC03070

***Základná škola Vajanského
2844/47, Lučenec***

Environmentálna výchova zameraná na prispôsobovanie sa klimatickým zmenám na ZŠ Vajanského v Lučenci—suma: 26 255 €

Pod týmto číslom bol náš projekt schválený

Hlavné zameranie:

Podpora zameraná na stratégiu, ktorá účinne, ekonomicky efektívne a environmentálne udržateľne napomôže k prevencii pred povodňami. Program bude zameraný na ochranu schopnosti retencie vody v pôde, lesoch a lúčach; obnovu lesných ekosystémov, zvýšená ochrana proti erózií a revitalizácia vodných tokov; zlepšenie vymedzenia záplavových území a ohroziteľných oblastí v prípade vzniku povodní; informovanosť a osвета verejnosti o prevencii a opatvaniach v prípade ohrozenia.

Inštalovanie zberných nádob na dažďovú vodu

1.2 Zdôvodnenie programu a čím je program motivovaný

Slovensko nie je výnimkou z prebiehajúcich klimatických zmien. Oficiálna správa uvádza: „Od roku 1881 do 2008, priemerná ročná teplota vzduchu vzrástla o 1.6°C...ročné atmosférické úhrny zrážok poklesli na Slovensku o 3.4 % (v južnej oblasti sa znížili až o viac ako 10%, na severe a severovýchode sa zvýšili sporadicky o 3%). Významný pokles bol zaznamenaný aj v relatívnej vlhkosti vzduchu (na juhu približne 5% a menej ako 5% všade inde). Taktiež charakteristika skutočnej a potenciálnej evapotranspirácie, pôdnej vlhkosti a čistej radiácie potvrdzujú postupné vysušovanie, hlavne na juhu Slovenska...“ (Piata Národná správa Slovenskej republiky o zmene klímy (v rámci Rámcového dohovoru OSN o klimatických zmenách a Kjótskom protokole), Ministerstvo životného prostredia SR, Slovenský hydrometeorologický inštitút, 2009).

Momentálny stav vodných zdrojov na Slovensku je vo všeobecnosti, ale najmä s ohľadom na oblasti pre realizáciu projektov, možné charakterizovať nasledovne:

- Značné zníženie zadržiavacej schopnosti krajiny a zrýchlenie povrchového odtoku dažďovej vody
 - Zmenené zrážkové modely, ktoré v kombinácii s predchádzajúcim bodom následne zvyšujú riziko a frekvenciu prívalových povodní/sucha
 - Pokles dodávok podzemnej vody súvisí s klesajúcou výmenou v termálnych, minerálnych zdrojoch a zdrojoch pitnej vody
 - Zhoršenie kvality vody a znižujúce sa prírodné samočistiace schopnosti vodných tokov
 - Zníženie úrodnosti pôdy kvôli pôdnej erózii a suchu, najmä v horských a podhorských oblastiach
 - Určený účel vodných nádrží (pitná voda, rekreácia) je narušený v dôsledku zníženia ekologických funkcií prírodných a umelých vodných ekosystémov, starnutia a eutrofizácie
 - Zhoršenie mikroklimy a ekologické zhoršenie oblastí s nízkou vlhkosťou vzduchu a vysokým obsahom prachu, a to najmä v mestskom prostredí a v oblastiach s intenzívnou priemyselnou činnosťou
 - Nedostatok vedomostí, snaha a tvorivosť vo vodných inováciách vo všetkých oblastiach spoločenského života

Vyvrcholením projektu bola konferencia, ktorá sa uskutočnila v Kine Apollo za prítomnosti vzácných hostí, ktorí svojimi príspevkami dotvorili obraz nášho projektu a dotkli sa problémov klímy na Zemi.

doc. Ing. Branko Slobodník, PhD., dekan Fakulty environmentalistiky TU vo Zvolene—hovoril o dopadoch otepľovania na prírodu

Prof. Ing. Juraj Hraško DrSc.—bývalý minister životného prostredia a člen SAV—hovoril o vplyve počasia na úrodu

RNDr. Pavel Šťastný, CSc., zo SHMÚ—priblížil prítomným pojem klimatická zmena v kontexte našej budúcnosti

RNDr. Ing., Miroslava Fízel'ová—koordinátorka environmentálnej výchovy v našej škole predstavila na úvod aktivity, ktorými sme projekt napĺňali

Po konferencii pokračoval program v škole. Na nádvorí sa predstavili všetci žiaci v živom obraze

Slávnostné otváranie nových objektov, ktoré vyrástli v rámci projektu—nové jazierko a mini arborétum

Hostia, medzi ktorými nechýbali ani kolegovia z družobných škôl v Česku a Maďarsku pri prehliadke krásneho areálu našej školy

Najväčšou pýchou je druhé jazierko

BZUČOZABÁVA

Učiteľ: Ten, kto zodpovie na moju ďalšiu otázku, môže ísť domov.

Jeden žiak hádže svoju tašku von oknom.

Učiteľ: Kto to hodil?!

Žiak: Ja! Idem domov.

Medveď a líška hrajú karty.

A medveď hovorí:

Ten kto, bude podvádzať, dostane po tej svojej ryšavej papuli!

V továrni na výrobu šmirgllov je každý deň drsný.

Po víkende je najhorších prvých 5 dní.

Viete ako sa pozná prírodná blondína?

Keď učiteľka zmaže tabuľu, ona vygumuje zošit.